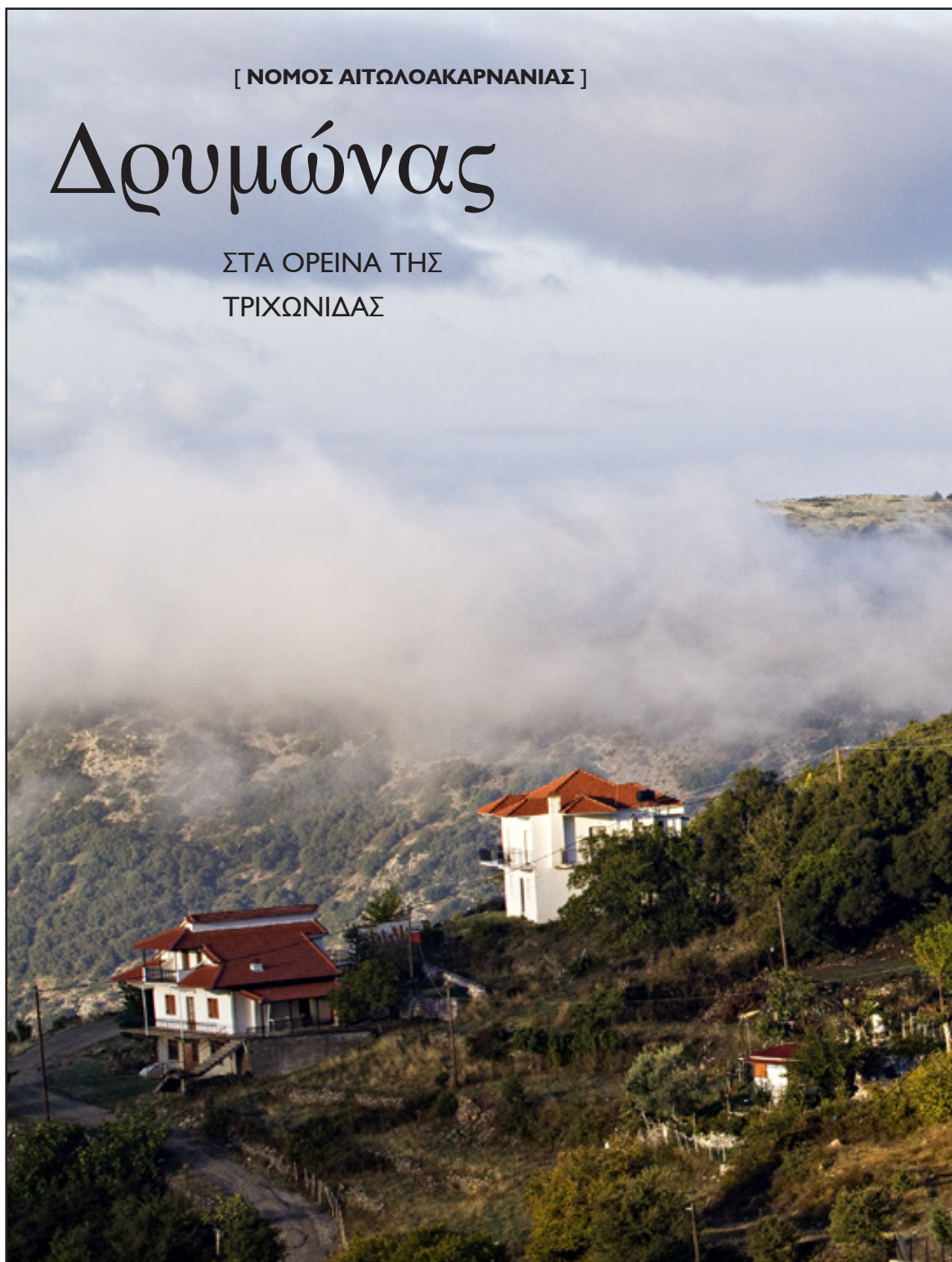

[ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ]

Δρυμώνας

ΣΤΑ ΟΡΕΙΝΑ ΤΗΣ
ΤΡΙΧΩΝΙΔΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ : ΘΕΟΦΙΛΟΣ Δ. ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ : ΑΝΝΑ Α. ΚΑΛΑΪΤΖΗ

- *Αυτό που μπορώ να σας εγγυηθώ είναι ένας ωραίος συνδυασμός υγρού στοιχείου και βουνού. Χαμηλά στον κάμπο τα νερά της Τριχωνίδας. Ολόγυρά μας τα έλατα των βουνών. Τ' αγναντεύουμε όλα με μια ματιά. Για την φιλοξενία και την κουζίνα μας δεν θα μιλήσω εγώ. Αυτά θα τα κρίνετε εσείς.*

Κάπως έτσι τελείωσε το τηλεφώνημά της η **Κατερίνα Κεραμίδα**. Με λίγες λέξεις, λιτές αλλά παραστατικές, πέτυχε την καλύτερη παρουσίαση τόσο του ξενοδοχείου «ΔΡΥΜΩΝΑΣ», όσο και του ομώνυμου οικισμού στα ορεινά της Λίμνης Τριχωνίδας. Παράλληλα, ενεργοποίησε άμεσα τα αντανακλαστικά μας γι' αυτή την Ελλάδα, που δύσκολα ανακαλύπτουν οι κάμερες κι οι τουρίστες αλλά που εμείς τόσο πολύ αγαπάμε και πονάμε.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΔΡΥΜΩΝΑ

Από ποια διαδρομή να πάμε στον Δρυμόνα; Μελετώντας τους χάρτες έχω ν' αποφασίσω ανάμεσα σε **πέντε (5!)** κύριες και δευτερεύουσες διαδρομές, όλες γνωστές από διάφορα ταξίδια στο παρελθόν.

Άλλες διασχίζουν τα ορεινά του Καρπενησίου κι άλλες τα πεδινά του Κορινθιακού Κόλπου και της οδικής αρτηρίας του Ιονίου. Επιλέγουμε τελικά μια έκτη διαδρομή που μας φέρνει ως τα Γιάννενα μέσω της καινούργιας **Εγνατίας Οδού**. Η συνέχεια είναι γνωστή: Άρτα, Αμφιλοχία, Αγρίνιο. Μακρύς δρόμος που μας γαληνεύει όμως στα τελειώματά του με το γοητευτικό υδάτινο περιβάλλον των διαδοχικών λιμνών, της **Αμβρακιάς**, του **Οζερού**, της **Λυσιμαχίας** και της **Τριχωνίδας**.

Νύχτα πια μας υποδέχεται η ιστορική κομόπολη του **Θέριμου**, με την άριστη τοιχοποιία των παραδοσιακών της σπιτιών. Η κίνηση είναι ζωηρή στην μεγάλη πλατεία, στα καταστήματα, στις ταβέρνες. Συνωστισμένοι οι δρόμοι από κόσμο και αυτοκίνητα.

Διασχίζουμε το Θέριμο και πιάνουμε τα ψηλάματα προς τα βόρεια. Λίγο αργότερα, απρόσμενα εντελώς, εξαφανίζεται το ορεινό τοπίο ολόγυρά μας. Η ορατότητα περιορίζεται στα 20-30 μέτρα της ασφάλτου που ξετυλίγεται, άλλοτε με ευθείες και άλλοτε με στροφές, μπροστά απ' τα φώτα. Σ' όλη τη διαδρομή των **16** περίπου χιλιομέτρων ως τον Δρυμόνα η ομίχλη συνεχίζεται επίμονη και πυκνή. Αλλά και ιδιαί-

τερα ενοχλητική με τόσες ανηφόρες και στροφές.

Κάποτε αποκαλύπτεται κι ο Δρυμόνας, με τα φώτα του θαμπά μέσα στην ομίχλη. Το ξενοδοχείο μας όμως εξακολουθεί να είναι αθέατο. Το ανακαλύπτουμε λίγα λεπτά αργότερα, μερικές εκατοντάδες μέτρα έξω απ' τα τελευταία σπίτια του χωριού. Είν' ένα κτίριο μοναχικό στο πλάτωμα του δρόμου. Το μόνο που διακρίνεται αγνά ολόγυρά του είναι τα περιγράμματα κάποιων ελατων. Τίποτε άλλο. Η θέα που υποσχόταν στο τηλεφώνημά της η Κατερίνα για νερά λίμνης, δάση και βουνά αναβάλλεται για τις πρωινές ώρες, που έχουμε την ελπίδα, ότι θα διαλύσουν την ομίχλη.

Καταλαβαίνει από την πρώτη στιγμή την παροδική απογοήτευσή μας η Κατερίνα και σπεύδει να διασκεδάσει τις ανησυχίες μας.

- *Το φθινόπωρο και το χειμώνα έτσι συνηθίζει να κάνει ο καιρός. Το πρωί όμως θα σας δείξει άλλο πρόσωπο.*

Μας υποδέχονται με μεγάλη εγκαρδιότητα η **Κατερίνα** κι ο **Λουκάς**. Μόλις λίγους μήνες πριν ολοκλήρωσαν την κατασκευή του ξενοδοχείου τους, μια απόφαση ζωής και αρκετά παράτολμη εδώ στο υψόμετρο των **1100** περίπου μέτρων. Η απλοχωριά είναι εντυπωσιακή παντού, στα δωμάτια, στην αίθουσα εστίασης, στα σαλόνια. Το τζάκι στο εστιατόριο είναι ήδη αναμμένο. Στις αρχές του Οκτώβρη και σ' αυτό το υψόμετρο ο καιρός διαφέρει πολύ από του κάμπου.

Ο **Κώστας** και η **Λούλα**, υπεύθυνοι στην κουζίνα, αναλαμβάνουν να μας απαλλάξουν από την πείνα του πολύωρου ταξιδιού. Το καταφέρνουν περίφημα, με πίτες και ποικιλία πολύ καλών μαγειρευτών φαγητών.

ΟΡΕΙΝΗ ΔΙΑΣΧΙΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΥΣΟ

■ ημερώνει μια μέρα ηλιόλουστη και ζεστή.
■ Σύννεφα και ομίχλες παρεμβάλλονται ανάμεσα στις ελατοσκεπάστες πλαγιές του Πανατωλικού όρους αλλά και σε οριζόντες μακρινούς. Εκεί, αποκαλύπτονται αμυδρά, μικρά τμήματα της λίμνης Τριχωνίδας αλλά και περιγράμματα βουνών της Πελοποννήσου και Στερεάς. Αποκαλύπτεται κι ο οικισμός του Δρυμόνα, χτισμένος αμφιθεατρικά σε μια κατάφυτη πλαγιά.

Ο χαρακτηρισμός του χωριού ως «μπαλκό-

**Κατάφυτες, ελατοσκέπαστες πλαγιές.
Ανάμεσά τους, στον Άνω Δρυμόνα, η
εκκλησούλα της Αγ. Παρασκευής.**

>> Γρήγορα ο δρόμος βγαίνει απ' το χωριό και ανηφορίζει σε θεαματικό βραχώδες πέρασμα στο χείλος του φαραγγιού. Οι απόκρημνες άκρες του δρόμου είναι περίτεχνα χτισμένες με τοιχαλάκι ξερολιθιάς.

Μήνυμα στην πέτρα από μικρό Γάλλο περιηγητή της διαδρομής.

νι της Ρούμελης» δικαιολογείται απόλυτα από την απεριόριστη θέα του στα βουνά της ορεινής Ναυπακτίας και Αχαΐας, ως τον Πατραϊκό κόλπο και τα Ιόνια νησιά. Από το βιβλίο του **Γεωργίου Δημητράντζου** «ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΥΜΩΝΑ ΑΙΤΩΛΙΑΣ», αντλούμε μερικά συνοπτικά ιστορικά στοιχεία για τον τόπο, του οποίου η παλιά ονομασία ήταν «Μπερίκος», που οφείλεται στην τούρκικη λέξη «μπερεκέτι», τα πολλά δηλαδή γεωργικά προϊόντα που παρήγαγε το χωριό.

Η ιστορία του τόπου φαίνεται να χάνεται στα βάθη των αιώνων, με πιθανή κατοίκηση γύρω στο 1000 π.Χ. Από τα ευρήματα των Βυζαντινών χρόνων προκύπτει, ότι ήταν ανεπτυγμένη η μεταλλουργία και κεραμοποιία, ενώ ως τις αρχές του 19^{ου} αιώνα καλλιεργούνταν μεταξοσκώληκες. Εξ αιτίας επιδρομών των Τουρκαλβανών οι κάτοικοι εγκατέλειψαν στα τέλη του 16^{ου} αιώνα τον τόπο και ίδρυσαν τον Μπερίκο στην περι-

οχή της Κωνσταντινούπολης. Κατά τη διάρκεια του Αγώνα του 21 έδρασε εδώ ο ξακουστός πρωτοκλέφτης **Κίτσος Πλάκας**. Τον Απρίλιο του **1825**, μετά την μάχη του Θέρμου, οι Τούρκοι έκαψαν ανάμεσα σε άλλα χωριά και τον Δρυμόνα. Ο τόπος όμως υπέφερε και στην νεώτερη εποχή, στη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής αλλά και στα γεγονότα του Εμφυλίου Πολέμου. Οι κάτοικοι του σήμερα φτάνουν τους 250 και οι περισσότεροι ασχολούνται με την κτηνοτροφία.

Βόρεια του ξενοδοχείου αρχίζει ένας καλός χωματόδρομος που ο χάρτης τον δείχνει να οδηγεί στον Προυσό. Η άγνωστη δασική διαδρομή είναι για μας η καλύτερη παρακίνηση. Δεν επρόκειτο να το μετανιώσουμε καθόλου.

Συναντάμε αρχικά τον μικρό συνοικισμό του **Άνω Δρυμόνα**, πάνω στο δρόμο. Καρυδιές, καστανιές, κερασιές, ταβερνούλα, βρύση με δύο κρουνούς που μας τροφοδοτούν με κρυστάλλινο νερό. Δύο καμινάδες καπνί-

ζουν στον οικισμό. Κατάφυτος ο τόπος από μεγάλα έλατα, πλατάνια και κέδρα. Στην εκκλησία της Αγ. Παρασκευής πανύψηλα πουρνάρια και σφενδάμια.

Μετά τον Άνω Δρυμόνα αρχίζει ένα βαθύ, θεαματικότατο φαράγγι, με απότομες πλαγιές και βλάστηση απόλυτα αδιαπέραστη. Από το βάθος της κοίτης ακούγεται ήχος νερού. Είν' ένα βουερό ρέμα, ένας από τους πολλούς παραπόταμους του **Εύηνου**. Ο δρόμος στενεύει, περνάει στο χείλος χαοτικών γκρεμών, εξακολουθεί όμως να είναι βατός.

Πίσω από μια στροφή του δρόμου αποκαλύπτεται το μικρό χωριουδάκι **Νεροσύρτης**. Στην είσοδο του χωριού κείται πεσμένη μια πινακίδα με την ένδειξη «Προυνσός». Την τοποθετούμε στη θέση της. Ένας δρομίσκος ανηφορίζει απότομα δεξιά προς το βουνό. Από τις γυμνές ράχες αυτού του βουνού, στα 1500 περίπου μέτρα, περνάει ένα μονοπάτι, που σε μερικές ώρες καταλήγει στην Μονή Προυνσού και στον ομώνυμο οικισμό.

Σε υψόμετρο 900 περίπου μέτρων ο Νεροσύρτης περιβάλλεται από αναρίθμητες καρυδιές, ενώ και τα βατόμουρα αφθονούν. Τα σπίτια είναι διάσπαρτα στις κατάφυτες πλαγιές ενώ κάποια είναι πέτρινα, με ωραία τοιχοποιία. Διασχίζουμε το χωριό με δρόμο χωμάτινο και στενό, που μας δίνει την αίσθηση, ότι καταλήγει στο εσωτερικό αυλής σπιτιού. Γρήγορα ο δρόμος βγαίνει απ' το χωριό και ανηφορίζει σε θεαματικό βραχώδες πέρασμα στο χείλος του φαραγγιού. Οι απόκρημνες άκρες του δρόμου είναι περύτεχνα χτισμένες με τοιχαλάκι ξερολιθιάς.

Εξελίσσεται εκπληκτική η διαδρομή και τελειώς μοναχική. Κανένα αυτοκίνητο δεν έχουμε συναντήσει μέχρι εδώ. Υπάρχουν ακόμα στην Ελλάδα και τέτοιες διαδρομές.

Στα 10 χλμ. από το κατάλυμά μας διασχίζουμε τον μικροσκοπικό οικισμό **Λαδικόν**. Δεν υπάρχει ψυχή. Μετά το χωριουδάκι ανηφορίζουμε συνεχώς μέσα στα ελατοδάση, στους πρόποδες των γυμνών κορυφών του Πανατωλικού.

Όμορφο πέτρινο σπίτι στον Νεροσύρτη. (αριστερά)

Επιστροφή από τη βοσκή. Η κτηνοτροφία είναι μια από τις τελευταίες ασχολίες που έχουν απομείνει στον Δρυμόνα.

Στα 12,6 χλμ. βρισκόμαστε μπροστά σε διακλάδωση χωρίς πινακίδες. Ο χάρτης της «Ανάβασης» μας πληροφορεί, ότι το αριστερό τμήμα του δρόμου συναντάει μετά από 7,5 χλμ. τον ασφαλτόδρομο, που μπορεί να μας οδηγήσει στον Προυσό. Εμείς βέβαια, προτιμάμε τον ανηφορικό χωματόδρομο δεξιά. Είναι πολύ σοφή επιλογή, γιατί, στα 17,2 χλμ. φτάνουμε σε ανχένα εξαιρετικά θεαματικό. Από υψόμετρο 1.370 μέτρων, που είναι το υψηλότερο της διαδρομής μας, αγναντεύουμε προς τα βόρεια πολλές διάσημες οροσειρές της Ευρυτανίας, **Τυμφηστό, Καλιακούδα, Χελιδόνα.**

Αρχίζουμε να κατηφορίζουμε με σιγανή βροχή. Στα 20,4 χλμ. στρίβουμε σε διακλάδω-

ση δεξιά (πάλι χωρίς σήμανση), ενώ στα 23,4 χλμ. μια πινακίδα μας καλωσορίζει σ' έναν μικρό συνοικισμό του Προυσού. Στα 25,5 χλμ. η ορεινή δασική διαδρομή τερματίζει. Φτάνουμε στην άσφαλτο, που δεξιά οδηγεί προς **Τόρνο και Καστανιά**, ενώ στην ευθεία προς **Προυσό**. Μια μεγάλη ενημερωτική πινακίδα είναι ανηρτημένη εδώ, με περιγραφές και σκαρίφημα των μονοπατιών της περιοχής.

Μερικές δεκάδες μέτρα μετά, μια σιδερένια γέφυρα τύπου Μπέλεϋ συνδέει τις όχθες ενός παραπόταμου του **Καρπενησιώτη** ποταμού. Μετά ακριβώς από την γέφυρα αρχίζει το μονοπάτι της **Μαύρης Σπηλιάς**.

Μια λιμνούλα με τετράγωνο σχήμα και διάφανα νερά σχηματίζεται ανάμεσα στους βράχους του φαράγγιού της Μαύρης Σπηλιάς. Πάνω από την λιμνούλα στις αρχές του Οκτώβρη, εξακολουθεί να τρέχει ένας πανέμορφος καταρράκτης με ύψος τουλάχιστον 10 μέτρων.

Ωραιότατα ξύλινα γεφυράκια συνδέουν τις κοίτες του ρέματος στη διαδρομή προς το φαράγγι της Μαύρης Σπηλιάς. (δεξιά)

Μαύρη Σπηλιά.

Ένα πραγματικό ησυχαστήριο στην απότομη πλαγιά του αθέατου φαραγγιού.

ΑΝΗΦΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΑΥΡΗ ΣΠΗΛΙΑ

Αρχίζει το μονοπάτι από υψόμετρο **775 μέτρων**. Δίπλα του χτιστή πηγή με πλούσια ροή παγωμένου νερού. Χαμηλά μάζ συντροφεύει το ρέμα.

Ανηφοράκι ανάμεσα σε έλατα, πλατάνια και πουρνάρια. Παγκάκι ξεκούρασης. Ωραία θέα στο φαράγγι με τις απότομες πλαγιές. Σε 7-8 λεπτά αρχίζει σύντομος κατήφορος. Μ' ένα ξύλινο γεφυράκι περνάμε πάνω από το ρέμα. Ανηφορίζουμε και πάλι. Κυκλάμινα, φτέρες,μανιτάρια και κισσοί. Μερικά πέτρινα σκαλοπάτια μας φέρνουν στην κοίτη του ρέματος. Εδώ σχηματίζεται μια πανέμορφη λιμνούλα που δημιουργείται από το καθάριο νερό ενός καταρράκτη, ύψους τουλάχιστον 10 μέτρων.

Θαυμάσιο ελικοειδές μονοπάτι και πάλι, περνάει δίπλα από πηγούλα νερού που αναβλύζει από τη γη. Ένα θαυματικό ξύλινο γεφυράκι ταλαντεύεται στα βήματά μας. Αμέσως μετά περνάμε μικρότερο γεφυράκι. Βοισκόμαστε ήδη μερικά μέτρα χαμηλότερα από την είσοδο της εντυπωσιακής Μαύρης Σπηλιάς. Ένας μισογκρεμισμένος τοίχος με ξυλοδεσιές δημιουργεί την αίσθηση μιας σπηλαιώδους κατοικίας, που θα μπορούσε να ήταν το απόλυτο ερημητήριο αυτής της περιοχής. Το υψόμετρο εδώ είναι **880 μέτρα** και ο συνολικός χρόνος από την αρχή του μονοπατιού, χωρίς στάσεις, δεν ξεπερνάει τα **20 λεπτά**. Επιστρέφουμε ευτυχισμένοι που γνωρίσαμε αυτό τον τόπο με την απaráμιλλη ομορφιά.

Οι ευχάριστες εκπλήξεις όμως δεν είχαν τελειώσει ακόμη.

Η ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΦΥΣΗ ΤΟΥ «ΘΕΟΤΙΚΟΥ»

- Αν δεν πάτε στο «Θεοτικό», δεν έχετε δει τίποτε από την φύση της περιοχής, λέει ο **Νίκος Παπαδογιάννης** απ' τον Δρυμόνα.

- Και τι είναι το Θεοτικό, Νίκο;

- Μια παραξενιά της φύσης, ένα σπάνιο γεφύρι. Ξεκινάμε από το ξενοδοχείο με κατεύθυνση προς Δρυμόνα, στα 1,2 χλμ. στρίβουμε δεξιά και αμέσως μετά πάλι δεξιά. Κακός χωματόδρομος, ελάχιστα φιλικός για συμβατικά αυτοκίνητα. Στα 3,6 χλμ. ο δρόμος τερματίζει σε

υποτυπώδες πλάτωμα. Από εδώ κατηφορίζει μονοπάτι με κατεύθυνση **N-ΝΔ 205°**. Το υψόμετρο είναι **800 μέτρα**.

Εμφανές το μονοπάτι διασχίζει δάσος πανύψηλων έλατων, κέδρων και αιωνόβιων πουρναριών. Η σήμανση είναι στα δέντρα με κορδέλλες πλαστικές. Σε κάποια σημεία το μονοπάτι είναι έντονα κατηφορικό και αρκετά ολισθηρό. Συναντάμε μεγάλα πλατάνια. Στο έδαφος φύλλα φθινοπωρινά, φτέρες και υγρασία.

Σε μισή ώρα φτάνουμε στην κοίτη μικρορρέματος με λιμνούλα. Περνάμε εύκολα απέναντι και ανηφορίζουμε. Αρχίζουν οι άριες, πελώρια δέντρα, ηλικίας πολλών αιώνων. Ξερό και πετρώδες έδαφος, με πουρνάρια και κέδρα. Τα έλατα εδώ είναι σποραδικά, ενώ κυριαρχούν στην αντικρινή πλαγιά. Μετά την υγρασία και τη σκιά βγαίνουμε στον ήλιο. Στις αρχές του Οκτώβρη είναι ευχάριστος. Πάνω απ' τα κεφάλια μας ο καταγάλανος ουρανός είναι διακοσμημένος με σύννεφα ασημόγκριζα. Ευωδιά ρίγανης, πεζούλες με μικροχώραφα, που μισό αιώνα πριν έσπεραν με σιτηρά οι κάτοι-

κοι του Δρυμόνα.

Μπαίνουμε σε εκπληκτικό δάσος πελώριων πουρναριών. Ανάμεσά τους μικρά ξέφωτα με φτέρες. Εδώ σώζονται τα υπολείμματα μικρών πετρόχτιστων καλυβιών των παλιών καλλιεργητών. Ακούγεται έντονος ήχος νερού, διακρίνεται χαμηλά η μεγάλη ρεματιά. Μεγάλα πλατάνια κι ένα πανύψηλο δέντρο μηλιαριού, «μηλιό» το ονομάζει ο Νίκος.

- Αν βράσεις τη φλούδα του, κάνει καλό στην πίεση, συμπληρώνει.

Μία ώρα μετά την αναχώρησή μας φτάνουμε πάνω από την κοίτη της ρεματιάς. Μα, τι παράξενη εικόνα είναι τούτη! Η θέα προς ένα τμή-

μα της κοίτης ξαφνικά έχει χαθεί. Για 40 ως 50 μέτρα μεσολαβεί πάνω από το ρέμα ένα κομμάτι γης, με χώμα και χορτάρι, που γεφυρώνει τις απότομες όχθες της ρεματιάς. Είν' ένα φυσικό γεφύρι, με το οποίο μπορεί να περάσει απέναντι κανείς.

- Καταπληκτικό!, λέμε στον Νίκο.

- Μα, δεν είδατε τίποτε ακόμη. Τα θαύματα είναι κρυμμένα κάτω απ' το γεφύρι. Και αποκαλύπτονται μόνον σε όσους κατέβουν να τα δουν.

Είν' ένας λόγος να κατέβει κανείς. Ως την κοίτη μεσολαβούν πάνω από 15 μέτρα πλαγιάς, με τόσο έντονη κλίση και τέτοια ολισθηρότητα

από τα χόρτα και τη λάσπη, που το εγχείρημα μοιάζει αρχικά με αποκοτιά. Ο Νίκος, βέβαια, με τη σιγουριά που χαρακτηρίζει τις κινήσεις αγριοκάτσικου, αρχίζει την καταρρίχηση και σ' ελάχιστο χρόνο βρίσκεται στην κοίτη. Ακολουθεί η Άννα και στο τέλος εγώ. Παρά τα - θεωρητικά - αντιολισθητικά πεζοπορικά παπούτσια, έρχονται στιγμές που δεν μπορούμε να ελέγξουμε την ολισθηρότητα του εδάφους. Σ' εκείνες τις κρίσιμες στιγμές επεμβαίνει ο Νίκος και με τη βοήθειά του καταφέρνουμε στο τέλος να φτά-

σουμε στην κοίτη. Αυτό που αντικρύζουν τα μάτια μας, μας κάνει να ξεχάσουμε τις προηγούμενες στιγμές. Μια απίστευτη φυσική σήραγγα από συμπαγή βράχο καλύπτει σε μήκος τουλάχιστον 40 μέτρων το ρέμα. Στα φαρδύτερα σημεία η σήραγγα πρέπει να φτάνει τα 7 μέτρα, ενώ στα στενότερα δεν ξεπερνάει τα 3 μέτρα.

Τα τοιχώματα και η οροφή του απίστευτου αυτού διαμπερούς σπηλαίου είναι διακοσμημένα από σταλακτίτες και σταλαγμίτες. Νερά τρέχουν από παντού. Λίγο ψηλότερα οι ακτίνες του ήλιου φιλτράρονται ανάμεσα από κλαδιά και φύλλα πλατανιών.

Η Άννα και ο Νίκος βγάζουν κάλτσες και παπούτσια, σηκώνουν παντελόνια και αρχίζουν να βηματίζουν κάτω από το τούνελ, μέσα στο νερό. Μετά από πορεία 20 μέτρων επιστρέφουν, με τα πόδια μουδιασμένα από το παγωμένο, βουνίσιο νερό.

Απομένουμε μερικά λεπτά να θαυμάζουμε αυτόν τον νεραϊδότοπο, το περίφημο «Θεοτικό» του Δρυμώνα. Ύστερα αρχίζουμε την αναρρίχηση στην πλαγιά, που πάντα είναι ευκολότερη από την καταρρίχηση.

Ι. ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ ΔΡΥΜΩΝΑ

-Στην Μονή Καταφυγίου πρέπει να πάτε οπωσδήποτε, μας λένε στο ξενοδοχείο.

Δεν έχουμε την παραμικρή αντίρρηση. Άλλωστε η φήμη της Μονής είχε φτάσει ως εμάς.

Ο Νίκος αναλαμβάνει πάλι τον ρόλο οδηγού. Πάρνει μάλιστα και το κλειδί της εκκλησίας από το καφενείο του χωριού.

Στο 1 χλμ. από το κέντρο του Δρυμώνα, εγκαταλείπουμε την άσφαλτο και κατηφορίζουμε σε χωματόδρομο δεξιά. Έναν χωματόδρομο, που σύντομα αποδεικνύεται πολύ δύσβατος, πολύ σαθρός και ολισθηρός αλλά και επικίνδυνος από τις κατολισθήσεις των τελευταίων ημερών. Τελικά, 3,7 χλμ μετά το χωριό, ο δρόμος τερματίζει σ' ένα πλάτωμα μπροστά στη μονή. Βρισκόμαστε σε υψόμετρο 485 μέτρων και το πλάτωμα αυτό είναι το μοναδικό επίπεδο σημείο στο κέντρο ενός άγριου, σχεδόν απροσπέλαστου φαραγγιού.

Ποικίλες εικόνες περνάνε διαδοχικά απ' τα μάτια μας. Στον αύλειο χώρο ένα κυκλικό πηγάδι, με περίτεχνη τοιχοποιία από λαξευτή πέ-

τρα, διάμετρο 4 περίπου μέτρων και βάθος τουλάχιστον 8 μέτρων ως την επιφάνεια του νερού.

Μερικά μέτρα πιο πέρα ορθώνονται τρεις φυτικοί γίγαντες, τρία πανύψηλα κυπαρίσσια, που δεν είναι καθόλου παράξενο να έχουν την ίδια ηλικία με την Μονή, δηλαδή κάτι παραπάνω από **600 χρόνια**. Ιδιαίτερα του ενός κυπαρισσιού η περιμέτρος, που σχηματίζει και κουφάλα στον κορμό του, ξεπερνάει τα 6 μέτρα!

Αμέσως μετά τα μνημεία της φύσης, θαυμάζουμε το Μνημείο της Ορθοδοξίας. Είναι το καθολικό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, χτισμένο με επιμελημένη αργολιθοδομή, πελεκητούς γωνιόλιθους και παρόλιθους λαξευτούς στα τόξα των παραθύρων και των θυρών. Μερικά μέτρα πιο πάνω σώζονται οι ερειπωμένοι τοίχοι των εγκαταστάσεων της μονής. Η μεγάλη μας ατυχία είναι, ότι κανένα από τα κλειδιά δεν μπορεί ν' ανοίξει τις πόρτες. Χάνουμε έτσι την ευκαιρία να θαυμάσουμε τις σπάνιες υστεροβυζαντινές τοιχογραφίες του ναού.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

-Τελικά δεν πήγατε στη Λίμνη Τριχωνίδα, λέει ο οικοδεσπότης μας, ο Λουκάς.

-Την αφήσαμε τελευταία για να ηρεμήσουμε με τα γαλήνια νερά της μετά τα φαράγγια, το Θεοτικό και τους γκρεμούς.

-Μην παραλείψετε να δοκιμάσετε το αθρινάκι της λίμνης σ' ένα από τα ταβερνάκια της Μυρτιάς, λέει η Κατερίνα.

Αποχαιρετάμε τους οικοδεσπότες μας και χαμηλώνουμε προς τον κάμπο. Μετά το Θέρμο και τη Μυρτιά σειρά έχει η **Κάτω Μυρτιά**. Εδώ, δίπλα στη λίμνη, βρίσκουμε ένα ταβερνάκι με πελώριο πλάτανο, τουλάχιστον 1500 ετών, όπως βεβαιώνει ο μαγαζάτορας.

-Υπάρχει αθρινάκι; τον ρωτάμε.

-Και ολόφρεσκο μάλιστα, πρωινό.

Μας το σερβίρει ξεροτηγανισμένο, σ' έναν τεράστιο σωρό. Η γεύση του είναι μοναδική,

Χτισμένη το 1388 η Μονή του Καταφυγίου είναι από τα σημαντικότερα βυζαντινά μνημεία του τόπου. Εξίσου εκπληκτικό είναι το μέγεθος και η ηλικία των τριών γιγαντιαίων κυπαρισσιών. (αριστερά)

Ένα τμήμα από την ερειπωμένη Μονή Φωτμού, πλάι στην όχθη της λίμνης Τριχωνίδας.

ίσως δεν έχουμε δοκιμάσει νοστιμώτερο.

Ξεκινάμε με το αυτοκίνητο έναν παραλίμνιο περίπατο, αργό, χαλαρωτικό, απολαυστικό. Θαυμάζουμε τα διανγέστατα νερά και τα εκπληκτικά ερείπια της **Μονή Φωτμού**. Μετά συνεχίζουμε ως το νοτιώτερο άκρο της λίμνης, όπου τίποτε δεν ταράζει τη γαλήνη του νερού. Ύστερα ανηφορίζουμε ψηλά προς το **Πετροχώρι**. Αποκαλύπτεται αχανής η αστραφτερή επιφάνεια, ένας απέραντος φυσικός καθρέφτης με αντανakλάσεις θεϊκές. Από τις πιο επιβλητικές που έχουμε δει ποτέ σε λίμνη της Ελλάδας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θερμότατα ευχαριστούμε τον Λουκά και την **Κατερίνα Κεραμίδα** για τη φιλοξενία και τις βοήθειές τους, καθώς και τον **Νίκο Παπαδόγιαννη** για την πολύτιμη συμβολή του στις περιηγήσεις μας. Ευχαριστούμε τέλος τον **Κώστα** και την **Λούλα** για τις ποικίλες νοστιμιές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γεωργίου Δ. Δημητράντζου, «ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΥΜΩΝΑ ΑΙΤΩΛΙΑΣ».

Λίμνη Τριχωνίδα.

Η μεγαλύτερη φυσική λίμνη της Ελλάδας. Στο νοτιότερο άκρο της λίμνης, η άπνοια στο συννεφιασμένο απόγευμα του Οκτώβρη, δημιουργεί υπέροχες αντανakλάσεις στα γαλήνια νερά.

i πληροφορίες

Τμήμα από τον χάρτη Αιτωλία 1 : 100 000 των εκδόσεων Ανάβαση.

[ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΙΑΜΟΝΗΣ]

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ

Δρυμώνας

Ευτύχησε ο οικισμός του Δρυμώνας ν' αποκτήσει ένα κατάλυμα όπως το ξενοδοχείο «ΔΡΥΜΩΝΑΣ». Με την επιμελημένη κατασκευή, τα εξαιρετικά άνετα δωμάτια και τους αρχοντικούς χώρους εστιατορίου και σαλονιών. Χτισμένο σε υψόμετρο 1100 περίπου μέτρων το ξενοδοχείο είναι προικισμένο με μια θέα που αγκαλιάζει όλο τον ορίζοντα. Από τις μεγάλες βεράντες αγναντεύουμε ανεμπόδιστα το Παναιτωλικό με τα ελατοσκέπαστα δάση, την λίμνη Τριχωνίδα, τον Πατραϊκό κόλπο, τον ορεινό όγκο της Βαράσσοβας και τα Ιόνια νησιά. Στον εκπληκτικό χώρο του εστιατορίου με το τζάκι μπορούμε ν' απολαύσουμε ποικίλες πίτες, ντόπιο

κοτόπουλο κρασάτο, μπιφτέκι γεμιστό και χοιρινό στο φούρνο με πατάτες και τυριά.

Ο Λουκάς Κεραμίδας, η Κατερίνα και το πρόθυμο προσωπικό τους παρέχουν θερμότατη φιλοξενία και υψηλού επιπέδου υπηρεσίες. Η ευρύτερη περιοχή μπορεί για πολλές μέρες να συντηρήσει το ενδιαφέρον του επισκέπτη, με ανεξάντλητες περιηγητικές δυνατότητες στα δάση και στις λίμνες, σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία βυζαντινά. Το ξενοδοχείο ΔΡΥΜΩΝΑΣ στον ομώνυμο οικισμό είναι κάθε εποχή του χρόνου ένας προορισμός πολύ ελκυστικός.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ Δρυμώνας
ΔΡΥΜΩΝΑΣ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΟΥ

Τηλ, 26440 41046, 697 22 51 320
info@hoteldrymonas.com.gr
www.drymonashotel.com

